

Kako nevsiljivo vključiti tuji jezik v svoj vsakdan

Jezik je živa stvar. Z redno uporabo ga nadgrajujemo, z neuporabo pa ga začnemo pozabljati. Učenje ali nadgrajevanje znanja tujega jezika prepogosto jemljemo kot projekt, s katerim moramo nekega dne začeti, z začetkom pa odlašamo. Pa ni treba, da je tako. Z nekaj nasveti lahko angleščino ali kateri drug tuji jezik nadgrajujemo, ne da bi temu posvečali preveč pozornosti ali se celo odrekli drugim dnevnim rutinam.

DEANA JEZERŠEK

KAJ ŽE ZNAM?

Prepričanje v smislu »ne znam angleško« je največji ubijalec samozavesti in največji zaviralec napredka pri učenju jezika. Praktično nemogoče je, da ne bi znali v angleščini vsaj nekaj povedati. Ko vaše misli naslednjič prešine to prepričanje, povejte nekaj po angleško na glas. Tako, sami zase. Komentirajte situacijo, v kateri se trenutno nahajate, zapojte si del pesmi ... karkoli, samo da je angleško. Ne ukvarjajte se s pravilnostjo povedanega, edini poslušalec boste vi. Pomembno je, da se slišite govoriti v angleščini. Presenečeni boste nad slišanim. Najbolj trmasti boste nekatere pozabljene besede celo poiskali v slovarju.

KAJ POTREBUJEM?

Če se jezika res moramo naučiti, bo vedno znova prihajalo do situacij, ki nas bodo na to spominjale. Ko se že prepričamo, da nam bo zneslo tudi brez tujega jezika, zopet zazvoni telefon in na zaslonu se izpiše tuja telefonska številka. Poznano? Pomislite, katere so tiste situacije v tujem jeziku, ki se vam ponavljajo in vas spravljajo v slabo voljo. Vzemite si nekaj časa in pobrsajte po internetu, kako v takih situacijah odreagirati v ciljnem jeziku. Če internetu in svojim iskalnim sposobnostim ne

zaupate preveč, zakupite kakšno individualno uro jezikovnega tečaja in se posvetite točno tistemu, kar potrebujete.

APLIKACIJE ZA UČENJE TUJIH JEZIKOV

Pobrskajte po svojem telefonu in poiščite kakšno aplikacijo za učenje ciljnega jezika. S tem ne mislim aplikacij, ki vključujejo strnjen pregled slovnice v neštetihi tabelah, temveč kakšne bolj zabavne, v smislu iger, s katerimi se učite novega besedišča in tvorjenja stavkov. Pomanjkanje časa pri tem ni izgovor, ker telefon danes nosimo s seboj praktično povsod – in kakšna minuta za eno igrico se vedno najde. Pobrskajte tudi po internetu. Strani za spletno učenje tujih jezikov je vedno več in med njimi so tudi dobre in zabavne. Trenutno po priljubljenosti vodi Duolingo (www.duolingo.com). Poskusite.

DOBRI STARI PISANI SAMOLEPILNI LISTKI

Zagotovo vašo pisarno že krasijo pisani samolepilni listki. Namenite eno barvo tujem jeziku. Na listke napišite npr. fraze v angleščini, ki jih v povezavi z določenimi predmeti najbolj potrebujete; npr. ob telefonu, kako se oglasiti in posredovati klic, ob kavomatu vprašanje, ali želijo kavo z mlekom ali sladkor-

jem, ob računalniku, kako sprejeti gosta. Če gre za učenje novega tujega jezika, lahko samolepilne listke uporabite tudi doma in začnete z bolj osnovnim: na vrata vsakega prostora ali na predmete napišite njihovo ime in kaj tam oz. z njimi počnete (npr. v kuhinji kuham, knjigo berem). Berite na glas, da vadite tudi izgovarjavo in se slišite.

ČAS JE ZA DOBRO GLASBO

Glasba je lahko v veliko pomoč tudi pri učenju jezika. Prvič, s poslušanjem glasbe v ciljnem jeziku spoznamo melodijo jezika. Drugič, večina besedil vključuje rime. Te so že od nekdaj znane kot zelo dobra tehnika pomnjenja besed. Z vsako rimo se na en mah naučimo kar dveh novih besed. Naslednji korak je, da se naučimo refrena. Refren vključuje cele stavke, ki jih lahko že uporabimo v govoru. Zadnja faza pa je, da izbrskamo besedilo in mu sledimo med poslušanjem. Čas je, da si v avtu zapojemo celo pesem.

GLEĐANJE TELEVIZIJE NI VEDNO SLABO

Ker smo se z leti že zelo zverzirali v hitrem branju podnapisov, od pasivnega

gledanja tv le malo odnesemo. Zato je prvi korak, da jih izključite, če je to mogoče. Za začetek predlagam kratke serije, saj aktivno poslušanje od nas zahteva visoko mero koncentracije. Najboljši za učenje jezika so resničnosti šovi kot npr. iskanje kuharskih ali pevskih talentov. Pozorno poslušajte, kako žirantje izražajo svoje mnenje in tekmovalci svoja čustva. Ponavljajte za njimi, pretiravajte v imitaciji, fraze večkrat ponovite in si nekatere celo zapišite. Prav sposobnosti izražanja svojega mnenja in čustev v tujem jeziku sta namreč največja kriterija, ali tuj jezik obvladamo ali ne.

BRANJE

Če redno berete novice na spletu, ne odstopajte od te rutine, le v tuj jezik jo prenesite. Novice o dogajanju doma in v svetu lahko v angleščini najdete na več različnih spletnih straneh (npr. www.rtvsl.si/eng, www.radiosi.eu, www.english.sta.si, www.sloveniatimes.com). Če imate radi leposlovje, pa vam svetujem, da začnete s stripi, kjer lahko veliko nerazumljenega zapolnite s slikami, nadaljujete pa s kriminalkami, saj se v njih po navadi vse dogaja linearno in ni pogostih skokov v

razmišljanja posameznih likov ali časovnih preskokov.

GOVORITE, KO LAHKO

Izkoristite vsako priložnost za govor v tujem jeziku, saj je prav govor pri učenju jezika najpomembnejši. To ni vaš materni jezik, zato si zaslužite nekaj razumevanja s strani sogovornika. Naj vam ne bo nerodno. Več ko boste takih situacij izkoristili, bolj se bosta vaše znanje tujega jezika in suverenost krepila.

KDAJ NA JEZIKOVNI TEČAJ?

Jezikovni tečaj zmotno povezujemo z dolgim obdobjem odrekanja in kupom dodatnega dela. Namesto da sami brez pravega načrta začnete z učenjem jezika, se raje posvetujte s strokovnjakom, ki vas bo že od začetka znal usmeriti in vam pomagal zgraditi temelje, na katerih boste pozneje lahko gradili sami. Tudi če o svojem znanju dvomite, je priporočljivo, da se pogovorite z jezikovnim strokovnjakom, ki vam bo dal realen feedback in popravil morebitne ustaljene napake. S tem si lahko privarčujete veliko dragocenega časa, pa še učinek bo hitrejši in napredek bolj viden.

ENGLISH TO GO

Ko že mislimo, da znamo angleško, se rado zgodi, da prejmemo elektronsko sporočilo s kupom kratic, za katere ne vemo njihovega pomena. Kratice uporabljamo zaradi optimizacije časa in prostora – da je sporočilo čim hitreje in čim bolj strnjeno preneseno naslovniku. Tokrat smo za vas zbrali tiste, ki jih v elektronskih sporočilih v angleščini najpogosteje srečamo.

– number; Do you have invoice #17-002?

ASAP – as soon as possible; Please finish the report ASAP.

bcc – blind copy to; Can you please bcc human resources in the email?

c. – around; There will be c. 800 people.

cc – copy to; Make sure you cc the boss.

cf. – compare; Sales in the third quarter increased (cf. second quarter).

COB – close of business (end of the day); I'll send the report back to you by COB Friday.

dept – department; Send all communications to the publicity dept.

e.g. – for example; Bring all the items required for the presentation—e.g. laptop, product samples, etc.

etc. – and so on; The meeting covered the project schedule, budget, marketing plan, etc.

fig. – figure; ... as shown in fig. 3.

fwd – forward; Please fwd the invoice to Martin.

i.e. – in other words; Send me all the relevant invoices (i.e. from 2016 and 2017).

incl. – includes, included; Batteries incl.

info. – information; Can you forward your flight info. to Majda?

p.a. – per year; His salary is more than €1m p.a.

pls – please; Pls call before 4.

qty – quantity; Item number: 3847c, qty: 6.

re – with reference to; Call Vesna re Tuesday's appointment.

RSVP – please reply; RSVP by June 1st.

TBC – to be confirmed; The meeting's on Wednesday, but the time is TBC.

Omenjene kratice so vsesplošno uporabljene, zato jih le uporabljajte. Bodite pa previdni; v uporabi je zelo veliko kratic, ki se uporabljajo predvsem za pisanje SMS-sporočil in za objave na družbenih omrežjih, za uradno korespondenco pa niso primerne (npr. lol, btw, GR8, thx, brb, tgif itn.). Mednje spada tudi tale za zaključek: CUS!

Deana Jezeršek je vodja izobraževanja in razvoja v Languagesitter, d. o. o., šoli za prirojeno učenje jezikov.